

Årsberättelse 2020

Miljönämnden.

Beslutad av Miljönämnden, den 9 februari 2021, § 11.

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	4
2.3 Förväntad utveckling	5
3. Sammanfattande iakttagelser.....	7
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	9
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	10
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	12
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	15
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet.....	18
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	22
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	25
5 Analysunderlag – ekonomi.....	27
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	27
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	29
6. Fem år i sammandrag.....	30

1. Förslag till beslut

Världen har förändrats på många sätt sedan Miljönämnden fattade beslut om sin verksamhetsplan med budget för år 2020. Miljönämnden har anpassat verksamheten, prioriterat om och tilldelats nya uppgifter genom lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Tillsyn har digitaliserats där så varit möjligt och har ställts in i vissa fall, medan viss tillsyn och kontroll har kunnat genomföras på plats. Samtidigt har delar av nämndens verksamhet kunnat löpa på med endast smärre justeringar. Miljönämnden har uppfyllt alla åtaganden som fanns med i 2020 års verksamhetsplan.

Miljönämnden gör en positiv ekonomisk avvikelse med 1,5 mnkr år 2020. En stor del av avvikelsen beror på att nämndens personalkostnader samt nämndens utbildningskostnader blev lägre än vad som var budgeterat för året.

Miljökontorets förslag till Miljönämnden

1. Miljönämnden fastställer Årsberättelse 2020.
2. Årsberättelsen överlämnas till Programnämnd samhällsbyggnad för vidare hantering.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Världen har förändrats på många sätt sedan Miljönämnden fattade beslut om sin verksamhetsplan med budget för år 2020. Miljönämnden har anpassat verksamheten, prioriterat om och tilldelats nya uppgifter genom lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Tillsyn har digitaliserats där så varit möjligt och har ställts in i vissa fall, medan viss tillsyn och kontroll har kunnat genomföras på plats. Samtidigt har delar av nämndens verksamhet kunnat löpa på med endast smärre justeringar, så som den kommunala lantmäterimyndigheten som har slutat hålla stormöten men i övrigt kunnat utföra sina arbetsuppgifter relativt oförändrat.

Miljönämnden avslutar år 2020 med en positiv ekonomisk avvikelse på 1,5 mnkr. Nämnden har med anledning av pandemin drastiskt minskat sina utgifter för utbildningar, konferenser och resor, men har samtidigt inte kunnat utföra lika mycket avgiftsfinansierad tillsyn och kontroll som planerat. Det i sin tur har gjort att förvaltningen varit extra noggrann i övervägandet att rekrytera nya medarbetare. På så sätt har personalkostnaderna anpassats. Trängseltillsynen, ett helt nytt tillsynsområde som Miljönämnden fick ansvaret för, har tagit mycket resurser i anspråk. Denna skattefinansierade tillsyn har prioriterats högt, varför avgiftsfinansierad tillsyn och kontroll har fått stå tillbaka. Miljönämnden har tilldelats en dryg miljon av staten som kompensation för arbetet. Kompensationen täcker dock inte alla nämndens kostnader kopplade till trängseltillsynen.

Handläggningen av serveringstillstånd har minskat under året då pandemin har slagit hårt mot många restaurangföretagare. Eftersom service- och tillsynsavgifterna för verksamheter med serveringstillstånd baseras på föregående års alkoholförsäljning förväntas detta påverka Miljönämndens intäkter negativt 2021. Även antalet tillståndsprövningar förväntas minska.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin påverkar Miljönämndens sätt att bedriva tillsyn. För att minska smittspridning har tillsynsbesök på vård- och omsorgsboenden och skolor pausats samtidigt som inspektioner inom vissa andra tillsynsområden har kunnat göras på distans. En stor förändring till följd av pandemin är att nämnden ansvarar för tillsyn utifrån den nya lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Denna tillsyn finansieras via skattemedel, dock inte enbart kommunalskatt då nämnden har fått ersättning i form av statliga medel för tillsynen. Det nya tillsynsområdet har fått hög prioritet. Det innebär också att nämnden har tvingats prioritera ned viss avgiftsfinansierad tillsyn och kontroll. Livsmedelskontrollens inestående kontrolltid är ett sådant exempel, där nedprioriteringen har lett till att den inestående kontrolltiden ökat med cirka 30 procent under 2020, från cirka 1 100 timmar till 1 400 timmar. Större delen av ökningen kan härledas till verksamheter som belagts med besöksförbud eller som hållit helt stängt under pandemin.

Tack vare engagerade medarbetare och en digital mognad på förvaltningen har verksamheten snabbt kunnat anpassas med oförändrad produktivitet till en verklighet där i stort sett alla medarbetare arbetar hemifrån.

År 2019 polisanmälde Miljökontoret ett misstänkt miljöbrott som kom att få stor uppmärksamhet. Ärendet som i pressen har kommit att kallas batteriskandalen resulterade i rekordpåföljder då tingsrätten våren 2020 dömde flera personer till fängelse för grovt miljöbrott. Miljönämnden har samtidigt drivit ärendet vidare för att batteriavfallet ska omhändertas och hanteras på rätt sätt. Miljönämnden har fattat beslut om att företaget som har gett upphov till avfallet, ett företag med bas i Karlskoga, ska ansvara för borttransport av avfallet från platsen i södra delen av Örebro kommun. Ärendet har överklagats och hittills har Miljönämnden fått rätt i de instanser som prövat ärendet. Ärendet ligger nu för slutligt avgörande hos Mark- och miljööverdomstolen. På fastigheten har det även funnits batteriavfall nedgrävt. För att säkerställa att detta blir omhändertaget så snart som möjligt har Miljönämnden beslutat om rättelse på den felandes bekostnad enligt miljöbalken. Uppgrävningen genomfördes i december och 580 ton förorenad jord grävdes upp. Beslutet innebär att Miljönämnden har för avsikt att fakturera kostnaderna för detta till konkursgäldenären efter den verksamhetsutövare som har haft verksamhet på platsen. Även det ärendet väntar på avgörande i högre instans. Ärendet är en tydlig påminnelse om hur viktigt Miljönämndens arbete är.

2.3 Förväntad utveckling

Örebro kommun förbereder sig på kärvare tider där skatteunderlaget inte ökar i samma takt som kommunens kostnader. I och med att delar av Miljönämndens verksamhet finansieras av skattemedel berör den övergripande utvecklingen även nämndens verksamhet. Miljönämnden och dess förvaltning arbetar löpande med att öka nämndens avgiftsfinansieringsgrad genom att säkerställa att nämnden tar rätt betalt för den avgiftsfinansierade tillsynen och kontrollen. Nytt från och med 2021 är att kostnaderna för Office 365 där Teams ingår kommer att belasta varje förvaltning. Det råder även en viss oklarhet kring KLM:s framtid hos Miljönämnden efter Lantmäteriets granskning hösten 2020.

Miljönämnden måste framöver leverera den livsmedelskontroll som nämnden tagit betalt för men ännu inte genomfört, den inestående kontrolltid som nämns under rubrik 2.2 ovan. Ett rimligt antagande är att det så länge som pandemin pågår kommer att vara svårt att genomföra all kontroll. Detta möts upp med rätt förutsättningar och rätt bemanning och fortsatt prioritering av arbetet. Livsmedelskontrollen har pekats ut som samhällsviktig och kommer att utföras så långt det är möjligt. Då flera verksamheter självmant stängt eller belagts med besöksförbud under pandemin kan ytterligare kontroller komma att ställas in. Genom att införa och utveckla fler modeller av digitala kontroller kan fler anläggningars grundläggande behov av livsmedelskontroll tillgodoses.

Inom livsmedelsområdet är en omarbetning av riskklassningsmodellen på gång som om den blir verklighet skulle innebära minskad livsmedelskontroll. Förslaget innebär att kontroll ska flyttas till tidigare led i livsmedelskedjan, exempelvis från kontroll av restauranger till kontroll av grossister, samtidigt som den totala mängden kontrolltid minskar. I vissa kommuner skulle förslaget innebära en halvering av kontrolltiden. Förslaget har kritiserats för att kunna leda till försämrad livsmedelshantering vilket i slutänden drabbar invånarna. Livsmedelsverket har pausat arbetet efter önskemål från kommunerna. Det innebär att förslaget som tidigast skulle kunna bli verklighet år 2023.

Miljönämndens arbete har en självklar del i samhällsbyggnadsprocessen. Ett tidigt deltagande i arbetsgrupper eller samråd innebär minskade kostnader i slutänden för samhället. Miljönämnden är mycket positiv till att utveckla effektiva samarbeten, däribland samarbeten inom samhällsbyggnadsprocessen, trots att de måste skattefinansieras. Bedömningen är att det är väl investerad tid som gagnar kommunens invånare.

Örebro kommun överväger att göra organisationsförändringar. Det återstår att se vilka beslut som kommer att fattas, samt hur detta kommer att påverka Miljönämnden och dess förvaltning.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 1. E-tjänstepaketet Minut miljö har införts under 2020. Paketet innebär förbättrade digitala kontaktvägar till kommunen. Den egeninitierade bostadstillsynen har genomförts med anpassningar utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Samarbete med andra aktörer inom tillsynen av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har utvecklats snabbt och fungerat bra. 	<ul style="list-style-type: none"> Att anpassa bostadstillsynen till Folkhälsomyndighetens rekommendationer har inneburit mindre kontakt med hyresgäster och bostadsrättshavare och mer kontakt med hyresvärdar och bostadsrättsföreningar. Detta har inneburit att vi inte fått hyresgästernas och bostadsrättshavarnas perspektiv deras boendemiljöer. Detta kan innebära att vi får en alltför ensidig bild av boendemiljöerna. Personal har med kort varsel fått arbeta med lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen vilket lett till produktionsbortfall inom andra lagstiftningsområden.
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> Miljönämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 2. E-tjänstepaketet Minut miljö har införts under 2020. E-tjänstepaketet har initialt ersatt sju blanketter och e-formulär. 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsätta arbetet med e-tjänsterna så att ytterligare områden omfattas. Nämnden hade intentionen att bidra till utveckling inom fler inriktningar än vad som blev fallet 2020.
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 3. Ny kompetens inom ekonomi förbättrar tillsynen av alkohol och tobak. 	<ul style="list-style-type: none"> På grund av pandemin har viss tillsyn och kontroll ställts in.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 4. Förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang har ökat till målvärdet 2020. Den egeninitierade bostadstillsynen har genomförts med anpassningar utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Under året har ett projekt genomförts utifrån nämndens åtaganden i vattenplanen. Projektet innebär att förorenade områden inom vattenskyddsområden har inventerats vilket har medfört bättre kunskap om vilka risker för föroreningar som finns i dagsläget. 	<ul style="list-style-type: none"> Att anpassa bostadstillsynen till Folkhälsomyndighetens rekommendationer har inneburit mindre kontakt med hyresgäster och bostadsrättshavare och mer kontakt med hyresvärdar och bostadsrättsföreningar. Detta har inneburit att vi inte fått hyresgästernas och bostadsrättshavarnas perspektiv deras boendemiljöer. Det kan i sin tur betyda att vi får en ensidig bild av boendemiljöerna.
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 5. Arbetet med tillsyn av små avlopp har kunnat anpassas och genomföras, trots coronapandemin, på ett bra sätt. En effektivisering av arbetsätten vid tillsyn av små avlopp har skett. 	<ul style="list-style-type: none"> Arbetet med viten kopplat till små avlopp har inte varit så aktivt som nämnden önskar. Nämnden ska därför fokusera på detta 2021.
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 6. Nämnden har vidtagit flera åtgärder för att öka avgiftsfinansieringsgraden även på sikt. 	<ul style="list-style-type: none"> Avgiftsfinansieringsgraden kan öka ytterligare. Nämnden arbetar kontinuerligt för att höja den.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Miljönämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grunduppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Tack vare att Miljönämnden har hittat sätt att utföra tillsyn och kontroll utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer genomfört alla sina åtaganden inom målområde 1 och på så sätt bidra till samtliga av de kommunfullmäktigemål inom målområdet som kan kopplas till nämndens uppdrag.

Med vissa justeringar har bostadstillsynen genomförts under hösten. Detta beskrivs och analyseras under målområde 4 nedan.

Miljönämnden har snabbt fått sätta sig in i ett helt nytt tillsynsområde, tillsyn av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Tillsynen sattes igång snabbt och har inneburit ett nära samarbete med regionens smittskyddsmyndighet, Länsstyrelsen och närliggande kommuner.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 1. E-tjänstepaketet Minut miljö har införts under 2020. Paketet innebär förbättrade digitala kontaktvägar till kommunen. Den egeninitierade bostadstillsynen har genomförts med anpassningar utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Samarbete med andra aktörer inom tillsynen av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har utvecklats snabbt och fungerat bra. 	<ul style="list-style-type: none"> Att anpassa bostadstillsynen till Folkhälsomyndighetens rekommendationer har inneburit mindre kontakt med hyresgäster och bostadsrättshavare och mer kontakt med hyresvärdar och bostadsrättsföreningar. Detta har inneburit att vi inte fått hyresgästernas och bostadsrättshavarnas perspektiv deras boendemiljöer. Detta kan innebära att vi får en alltför ensidig bild av boendemiljöerna. Personal har med kort varsel fått arbeta med lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen vilket lett till produktionsbortfall inom andra lagstiftningsområden.

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

Nämndens åtagande: bedriva egeninitierad bostadstillsyn 2020

Utvecklingen beskrivs under kommunfullmäktigemål ”Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommuns invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor” i målområde 4 nedan, där även indikator återfinns.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle**

Nämndens åtagande: erbjuda invånare och företagare förbättrade digitala kontaktvägar till kommunen, bland annat genom att införa e-tjänstepaketet Minut miljö

I slutet av året infördes e-tjänstepaketet Minut miljö, som för invånare och företagare innebär förbättrade digitala kontaktvägar till kommunen. Initialt ersätter e-tjänstepaketet sju blanketter och e-formulär. Framöver kommer fler e-tjänster att tillkomma inom och utanför e-tjänstepaketet, till nytta för Örebros invånare.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer**

Nämndens åtagande: verka för att hitta och utveckla viktiga externa samarbeten

Miljönämnden arbetar ständigt med att hitta nya och utveckla befintliga externa samarbeten, så även under 2020. Ett exempel på detta är att Miljönämnden har inlett ett samarbete med Arbets- och miljömedicin (en klinik som arbetar på uppdrag av fyra regioner, däribland Region Örebro län) och Förskolenämnden i ett projekt om utemiljöer på förskolor. Tillsammans med Arbets- och miljömedicin och Förskolenämnden har Miljönämnden deltagit i framtagandet och utskick av enkäter gällande utemiljöer på skolor och förskolor. Tolkning och utvärdering av resultaten görs av Arbets- och miljömedicin.

I och med pandemin har Miljönämnden i olika skeden förbättrat och förstärkt samarbetet med flera andra aktörer i regionen. Under våren ansvarade regionens smittskydds-enhet för att fatta beslut utifrån trängsel på serveringsställen, medan Miljönämnden hade i uppdrag att genomföra tillsyn i fält. Samverkansmöten hölls och rutinerna för tillsynen byggdes upp. När lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen kom övergick ansvaret till Miljönämnden. Samtidigt gavs Länsstyrelsen en samordnande roll mellan kommuner och smittskydd. Ett nära samarbete mellan Smittskydds-enheten, Länsstyrelsen och kommunerna i nätverket Miljösamverkan Värmlands och Örebro län gjorde det möjligt att snabbt ta fram informationsmaterial, komma fram till gemensamma bedömningsgrunder och följa upp tillsynsinsatserna.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Kultur- och fritidslivet ska vara tillgängligt för alla**

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför det inte är relevant för nämnden.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Arbetet med att dämpa buller samt inspektera inomhusmiljön i skolor och förskolor bidrar till lugnare och säkrare lärandemiljöer för barn och ungdomar, något som kan stötta deras lärande och leda till en ökad upplevd trygghet.

Mycket av den tillsyn och kontroll nämnden gör försvårar brottslig verksamhet. De företagare som sköter sig får därmed bättre chanser att klara sig i konkurrensen, samtidigt som detta kan innebära bättre arbetsvillkor för arbetstagarna.

Nämnden har misslyckats med att bidra till några av de av kommunen utpekade inriktningar som nämnden lyfte i verksamhetsplanen. Nämnden har inte samarbetat med externa aktörer för att hitta sysselsättning för människor som står långt från arbetsmarknaden. Inte heller har nämnden bidragit till att fler personer med funktionsnedsättning/funktionsvariation anställs inom kommunen. Det är ett område där nämnden kan göra mer.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Miljönämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 2. E-tjänstepaketet Minut miljö har införts under 2020. E-tjänstepaketet har initialt ersatt sju blanketter och e-formulär. 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsätta arbetet med e-tjänsterna så att ytterligare områden omfattas. Nämnden hade intentionen att bidra till utveckling inom fler inriktningar än vad som blev fallet 2020.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Antal e-tjänster	0	0	7	6
Nöjd-kundindex (SKR Insikt), företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning Tillsyn enligt alkohollagen (serveringstillstånd), totalt	84	84	87	≥70
– Kvinnor	87	91	–	
– Män	83	82	88	
Nöjd-kundindex (SKR Insikt), företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning Tillsyn enligt miljöbalken, totalt	68	74	Delårsresultat saknas på grund av för få svarande	≥70
– Kvinnor	72	71		
– Män	67	73		
Nöjd-kundindex (SKR Insikt), företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning Tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen, totalt	82	82	81	≥70
– Kvinnor	82	87	91	
– Män	82	82	75	

Kommentarer till indikatorernas utfall

En e-tjänst ska möjliggöra digital kommunikation med invånare och företagare. För att visa på förändringen i siffror mäts därför antal blanketter och liknande som har gjorts om till eller lagts in i en e-tjänst. En e-tjänst som ersätter tre blanketter eller e-formulär skulle därmed få värdet 3. Även nya e-tjänster räknas utifrån hur många blanketter de hade ersatt om det funnits blanketter för dessa tjänster tidigare.

Nöjd-kundindex för helår 2020 har ännu inte tagits fram. Däremot kom ett delårsresultat i december 2020. Det är detta delårsresultat som redovisas för 2020. För att få ett resultat krävs minst sju (7) svarande. På grund av få svarande saknas därför resultat för kvinnor inom tillsyn enligt alkohollagen (serveringstillstånd) respektive resultat för tillsyn enligt miljöbalken.

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar barn och elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom att verka för hälsosamma utbildningsmiljöer. Det görs bland annat genom tillsyn av inomhusmiljön där bland annat elevråd involveras, tillsyn av rökfria miljöer och kontroll av skolkök.

Åtagande från ”Åtgärdsprogram buller Örebro 2018–2025”: samverka med Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen för att prioritera och följa upp bullerdämpande åtgärder.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Utveckla och förbättra lek- och lärandemiljöer som stödjer inlärning och trygghet.
- För att bättre kunna möta behoven hos individen ska alla berörda parter (verksamheter, nämnder och bolag) samverka med varandra för individens bästa.

Miljökontoret har samverkat med Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen i arbetet med att prioritera och följa upp bullerdämpande åtgärder enligt åtgärdsprogrammet. Samverkan har skett i form av möten och i dialog i specifika ärenden. Tekniska förvaltningen är sammankallande i gruppen. Minskat buller ökar chanserna för barn och elever att uppleva lugna och trygga lek- och lärandemiljöer.

Förutom nämndens arbete utifrån sitt åtagande är ett exempel på hur nämnden har bidragit till inriktningen att utveckla och förbättra lek- och lärandemiljöer som stödjer inlärning och trygghet att nämnden har samarbetat med Arbets- och miljömedicin (en klinik som arbetar på uppdrag av fyra regioner, däribland Region Örebro län) och Förskolenämnden i ett projekt om utemiljöer på förskolor. Tillsammans med Arbets- och miljömedicin och Förskolenämnden har Miljönämnden deltagit i framtagandet och utskick av enkäter gällande utemiljöer på skolor och förskolor. Tolkning och utvärdering av resultaten görs av Arbets- och miljömedicin.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning**

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom att verka för konkurrens på lika villkor.

Åtagande från kommunens avfallsplan: tillsammans med Tekniska förvaltningen påbörja tillsyn gentemot livsmedelsbutiker för att säkerställa att deras avfall tas om hand på bästa sätt

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Örebro kommun ska systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.

Nämnden har genomfört sitt åtagande och fortsätter i sitt grunduppdrag att bidra till målet och ovan nämnda inriktning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommuns arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utan för arbetsmarknaden**

Nämndens åtagande: verka för breddad kompetensförsörjning

Nämnden ska genom åtagandet bidra till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- I samverkan med Arbetsförmedlingen, Finsam och andra externa aktörer utveckla fungerande arbetsformer för de som står längst från arbetsmarknaden.
- Verka för breddad kompetensförsörjning genom att anställa fler personer med funktionsnedsättning på olika kommunala arbetsplatser.

Nämnden har genomfört sitt åtagande, men har inte bidragit till utveckling inom ovan nämnda inriktningar.

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

På grund av coronapandemin har nämnden fått ställa in kontroll av tillagningskök inom vården. Att stävja smittspridning har varit högsta prioritet. Svårigheten att göra kontroller får negativa effekter på livsmedels säkerheten, vilket drabbar invånarna negativt. Förvaltningen har därför tagit fram, implementerat och spridit metoder och arbets sätt för att ändå kunna göra viss kontroll digitalt, på distans.

Nämndens brottsbekämpande arbete bidrar till tryggare miljöer för barn och vuxna, oavsett om det rör exempelvis ekonomisk brottslighet eller miljöbrottslighet såsom den så kallade batteriskandalen. Under året har inre tillsyn, det vill säga kontroll och uppföljning utan besök på anläggningen, genomförts för anläggningar med tillstånd för försäljning av tobak. Tillsynen som blev aktuell i och med den nya tobakslagen syftar till att granska verksamheternas ekonomi, vilket fyller en viktig roll i att förebygga osund konkurrens och försäljning av otillåtna varor. Utöver 138 genomförda tillsynsbesök har inre tillsyn genomförts 87 gånger under 2020. Detta innebär en markant förstärkning av tillsynen inom tobaksområdet.

Miljönämnden har arbetat med tillsyn av rökfria skolmiljöer i samband med skoltillsynen. Vid tillsynen granskas rutiner, skyltning med mera samtidigt som en kontroll på plats görs av hur rutinerna efterlevs.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 3. Ny kompetens inom ekonomi förbättrar tillsynen av alkohol och tobak. 	<ul style="list-style-type: none"> På grund av pandemin har viss tillsyn och kontroll ställts in.

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår från individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom kontroll av tillagningskök inom vården. Nämnden utför även behovsbaserad tillsyn av vårdinrättningar.

På grund av coronapandemin har kontroller under våren ställts in, dels då anläggningar stängt självmant, dels då anläggningar belagts med besöksförbud vilket har respekterats av förvaltningen. Under sommaren utvecklade Livsmedels enheten rutiner och modeller för att genomföra delar av livsmedelskontrollen digitalt. Metoden har använts med framgång och förvaltningen har spridit mallar och rutiner till andra kontrollmyndigheter. En grupp anläggningar har dock på grund av pandemin inte kunnat kontrolleras. Uppskattad kontrolltid för de anläggningar som skjutits upp till nästkommande år uppgår till 6,5 procent av det totala kontrollbehovet, fördelat på cirka 65 anläggningar. En stor del av dessa anläggningar återfinns i gruppen kök inom vården.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välståndens alla verksamheter jobbar med främjande insatser och förebyggande arbete

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför de inte är relevanta för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin tillsyn, kontroll och samverkan med interna och externa aktörer.

Åtagande: i alkohol-, tobaks- och livsmedelstillsynen arbeta med andra myndigheter och ta ett brett ansvar för helheten vad gäller att motverka t.ex. narkotika.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- En förstärkt organisation för det samordnande förebyggande arbetet i kommunen ska tas fram.
- Miljöer där barn och ungdomar vistas ska vara fria från narkotika.

I Miljönämndens verksamhetsplan understryks att nämnden måste samarbeta med andra kommunala verksamheter och med polis för att lyckas i sitt uppdrag samt med sitt åtagande.

Miljönämnden har uppfyllt sitt åtagande genom ett aktivt arbete bland annat med att återkalla tillstånd för verksamheter där det förekommit brottslighet. Förvaltningen samarbetar med flera andra myndigheter, bland annat Polisen och Ekobrottsmyndigheten, i dessa typer av ärenden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

Nämndens åtagande: bedriva egeninitierad bostadstillsyn 2020

Utvecklingen beskrivs under kommunfullmäktigemål "Örebro kommuns boende- och

livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommuns invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor” i målområde 4 nedan, där även indikator återfinns.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Rekommendationen att i mesta möjliga mån arbeta hemifrån har varit en stor omställning för många medarbetare. Övergången har underlättats av att förvaltningen och medarbetarna redan innan pandemin bröt ut hade en hög digital mognad. Den senaste mätningen av förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang visar på en förbättring från tidigare år. Värt att notera är att mätningen gjordes i oktober och november, det vill säga innan mer strikta restriktioner infördes i regionen och sedan nationellt.

Med vissa justeringar har bostadstillsyn genomförts under hösten. Miljönämnden tar ibland emot klagomål från hyresgäster som upplever problem med sin boendemiljö och som vill ha hjälp att ställa krav på sin hyresvärd. För ett antal år sedan reagerade medarbetarna på att det antal klagomål som kom in inte var jämnt fördelat i kommunen. Det inkom mycket få klagomål från vissa hyreshustäta områden. Med inspiration från Malmö påbörjades därför uppsökande verksamhet, så kallad egeninitierad bostadstillsyn. I den coronaanpassade tillsynen söker nämnden aktivt upp hyresvärdar och bostadsrättsföreningar för att säkra att hyresgäster och bostadsrättsinnehavare har en god hemmiljö ur ett hälsoskyddsperspektiv. Tillsynen har genomförts utan hembesök, för att minimera risk för smittspridning. Arbetet bidrar till att minska geografiska och socioekonomiska skillnader mellan invånares boendemiljöer. Tyvärr har de förändringar som nämnden har behövt göra för att coronaanpassa tillsynen inneburit mindre kontakt med hyresgästerna, varför det varit svårare att fånga deras perspektiv. Det återstår att se om den coronaanpassade tillsynen kan ge lika goda effekter för invånarna som tidigare bostadstillsyn har gett.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 4. Förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang har ökat till målvärdet 2020. Den egeninitierade bostadstillsynen har genomförts med anpassningar utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Under året har ett projekt genomförts utifrån nämndens åtaganden i vattenplanen. Projektet innebär att förorenade områden inom vattenskyddsområden har inventerats vilket har medfört bättre kunskap om vilka risker för föroreningar som finns i dagsläget. 	<ul style="list-style-type: none"> Att anpassa bostadstillsynen till Folkhälsomyndighetens rekommendationer har inneburit mindre kontakt med hyresgäster och bostadsrättshavare och mer kontakt med hyresvärdar och bostadsrättsföreningar. Detta har inneburit att vi inte fått hyresgästernas och bostadsrättshavarnas perspektiv deras boendemiljöer. Det kan i sin tur betyda att vi får en ensidig bild av boendemiljöerna.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 4	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Antal inspektioner, egeninitierad bostadstillsyn (antal inspekterade huskroppar)	0	0	73	80
Hållbart medarbetarengagemang (HME) för Miljökontoret, totalt	78	76	78	≥78
– Kvinnor	81	75	77	
– Män	71	79	82	
Andel enheter med ett HME på minst 78, procent	50	60	60	100
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Egeninitierad bostadstillsyn: på grund av coronapandemin har en ny arbetsmetod använts, som innebär att merparten av arbetet sker via enkät och analys av enkätsvar. För att kunna jämföra med andra år redovisas år 2020 antal granskade huskroppar istället för antal inspektioner.				

4.4.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål**KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommuns invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

Nämndens åtagande nr 1: bedriva egeninitierad bostadstillsyn under 2020

Nämndens åtagande nr 2: identifiera och riskbedöma förorenade områden inom kommunens vattenskyddsområden

Utifrån nämndens grunduppdrag och åtaganden har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.

Egeninitierad bostadstillsyn har genomförts under hösten. Med hänsyn till coronapandemin har den egeninitierade bostadstillsynen bedrivits genom enkätutskick och platsbesök. Platsbesöken har bestått i övergripande kontroller. Inga enskilda lägenheter har inspekterats. I urvalsprocessen har en av parametrarna varit socioekonomiskt utsatta områden.

Arbetet med att identifiera och riskbedöma misstänkta förorenade områden inom kommunens vattenskyddsområden har genomförts under året. Nio verksamheter har genomfört en kartläggning av sina respektive verksamheter. Utifrån resultaten har en riskbedömning gjorts och för de verksamheterna med högst risk kommer krav ställas på kompletterande undersökningar.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför de inte är relevanta för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom den kommunala lantmäterimyndighetens verksamhet samt genom deltagande i arbetet med detalj- och översiktsplaner.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens

Nämndens åtagande: verka för att öka Örebro kommuns attraktivitet

Miljönämnden verkar för att öka Örebro kommuns attraktivitet både genom nämndens tillsyn och kontroll och som arbetsgivare.

Nämnden skulle genom åtagandet bidra till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Ha en bra attityd och effektiva processer gentemot näringslivet.
- Utveckla den gemensamma bilden av platsen Örebro och vad som är Örebros framgångsfaktorer.

Miljönämnden verkar för att öka Örebro kommuns attraktivitet genom sitt grunduppdrag och har bland annat infört e-tjänster för att effektivisera kontakten med privatpersoner och företagare. Miljönämnden har dock inte arbetat aktivt med ovan nämnda inriktning om att utveckla den gemensamma bilden av Örebro.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag

Nämndens åtagande: inspirera andra till hållbart resande

Miljönämnden har uppfyllt sitt åtagande. I den externa miljödiplomeringen där Miljökontoret gör revisioner och diplomerar företag och organisationer finns hållbart resande med i bedömningen. Under året har en digital nätverksträff hållits med

deltagande företag där fokus delvis låg på alternativ till resor och utveckling av digitala mötesformer. Internt har förvaltningen i och med pandemin uppmanat medarbetare att arbeta hemifrån. De nätverksträffar förvaltningen har ansvarat för och deltagit i har utförts digitalt. Dessa åtgärder har minskat förvaltningens resande betydligt.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

4.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 5

Miljönämnden arbetar ständigt genom sin tillsyn för klimatet, friska ekosystem och en god biologisk mångfald. Nämnden bidrar till samtliga kommunfullmäktigemål inom målområde 5 och har uppfyllt alla sina åtaganden från 2020 års verksamhetsplan. Det gör nytta för invånarna och för miljön.

Coronapandemin har inneburit att viss tillsyn och kontroll har behövt ställas in och skjutas på framtiden, dels på grund av svårigheter att genomföra viss tillsyn utan att riskera smittspridning, dels på grund av att resurser har behövt omfördelas för att kunna utföra trängseltillsyn. Inställd och uppskjuten tillsyn kan på sikt få negativa konsekvenser för kommunens möjlighet till måluppfyllelse inom målområdet. Miljönämnden har dock arbetat aktivt för att ställa om sitt arbete och utveckla nya coronaanpassade metoder och arbetssätt för att kunna genomföra så mycket tillsyn och kontroll som möjligt, trots pandemin.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 5. Arbetet med tillsyn av små avlopp har kunnat anpassas och genomföras, trots coronapandemin, på ett bra sätt. En effektivisering av arbetssätten vid tillsyn av små avlopp har skett. 	<ul style="list-style-type: none"> Arbetet med viten kopplat till små avlopp har inte varit så aktivt som nämnden önskar. Nämnden ska därför fokusera på detta 2021.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 5	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Utförd tillsyn av okända små avlopp	550	200	430	500
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Miljönämnden utför tillsyn på små avlopp. Det som inte uppfyller lagkraven ska åtgärdas, annars sätter nämnden förbud och då får inte avloppet användas mer. Arbetet leder till bland annat minskade utsläpp av övergödande ämnen och minskade utsläpp av patogener (sjukdomsframkallande ämnen och organismer) till grund- och ytvatten.				

4.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

Åtagande: gör prioriteringar i behovsutredningen utifrån Agenda 2030

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.
- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.

Miljönämnden har genomfört sitt åtagande. I behovsutredningen för perioden 2021–2023 gjorde nämnden prioriteringar utifrån Agenda 2030.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka användningen av förnybar energi med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Åtagande: undersöka möjligheterna att styra tillsynen av vattenpåverkande verksamheter till att fokusera på de verksamheter som har störst påverkansmöjlighet på miljö kvalitetsnormerna för vatten

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Fortsätta arbetet med att långsiktigt trygga vattenförsörjningen. Bland annat genom Vätternvatten AB:s verksamhet, genom att påbörja byggnation av en ny vattenreservoar, samt genom att säkra vattenledningssystemet nu och i framtiden.

Miljönämnden har under året påbörjat arbetet med att styra tillsynen mot vattenpåverkande verksamheter. Arbetet är inte slutfört och kommer därför att pågå även under 2021. Under året har ett arbete som syftar till kunskapshöjning kring miljö kvalitetsnormer genomförts på flera av nämndens enheter. På tillsynsbesök hos flera stora verksamheter inom kommunen med påverkan på vatten har frågan kring hantering av miljö kvalitetsnormer lyfts.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

Utifrån sitt grunduppdrag har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.

Miljönämnden har, förutom genom sin prövning och tillsyn, bidragit till utveckling i rätt riktning av ovan nämnda inriktning genom sitt arbete som remissinstans för detaljplaner, där Miljönämnden bevakar att grönstruktur, biologisk mångfald och ekosystemtjänster bevaras och utvecklas.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Nämndens åtagande: verka för minskad nedskräpning i kommunen

Nämnden har genom åtagandet bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Fortsätta arbetet med att förbättra utsorteringen av avfall.

Miljönämnden arbetar aktivt med nedskräpningar inom kommunen. Samarbetet med kommunens tekniska förvaltning är bra och goda interna rutiner finns framtagna.

Under året har krav kontinuerligt ställts på verksamheter för att få dem att öka sorteringen av sitt avfall. Extra stort fokus har riktats mot livsmedelsbutiker som inte har sorterat ut så kallade animaliska biprodukter från sitt kommunala avfall. Tillsynen har resulterat i förbättrade metoder och ett förbättrat samarbete med Tekniska förvaltningen.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema förhållanden och ett förändrat klimat

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning, tillsyn och kontroll.

Utifrån sitt grunduppdrag skulle nämnden bidra till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Stärka samverkan och öka förståelsen kring arbetet med en hållbar livsmedelsförsörjning i Örebro, samt utreda värdet av jordbruksmark ur ett livsmedelsförsörjningsperspektiv för bedömning av framtida byggnation på jordbruksmark.

Ansvar för inriktningen ovan har legat på Stadsbyggnad. Miljönämnden har inte varit delaktig i utvecklingen inom inriktningen.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Miljönämnden håller budget år från år, men med ett skatteunderlag i kommunen som inte ökar i samma takt som kommunens kostnader, måste Miljönämnden göra sitt yttersta för att kunna hålla budget även i framtiden.

En hög avgiftsfinansieringsgrad innebär för Miljönämndens del bland annat att nämnden tar rätt betalt för utfört arbete, att skattemedel går till det som det är tänkt att de ska gå till och att företag och privatpersoner som orsakar föroreningar är de som betalar för de kostnader som föroreningarna ger upphov till. Viss verksamhet ska finansieras helt och hållet med avgifter, däribland den kommunala lantmäterimyndighetens verksamhet, medan viss verksamhet helt eller delvis ska finansieras med skatter. Tack vare ej budgeterade intäkter under 2020, samt att personalkostnader och utbildningskostnader har kunnat hållas nere, nådde och passerade avgiftsfinansieringsgraden sitt målvärde 2020. Nämnden har samtidigt vidtagit flera åtgärder i syfte att öka intäkterna från avgifter på sikt, för att säkerställa att nämnden tar rätt betalt och att verksamheten ska kunna fortsätta att bedrivas effektivt och med hög kvalitet. En sådan vidtagen åtgärd är att justera avgifter utifrån nämndens kostnader. Effekterna av coronapandemin kan komma att innebära lägre intäkter för nämnden inom vissa områden, varför vidtagna åtgärder under 2020 inte nödvändigtvis kommer att leda till ökad avgiftsfinansieringsgrad redan 2021.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har uppfyllt alla sina åtaganden inom målområde 6. Nämnden har vidtagit flera åtgärder för att öka avgiftsfinansieringsgraden även på sikt. 	<ul style="list-style-type: none"> Avgiftsfinansieringsgraden kan öka ytterligare. Nämnden arbetar kontinuerligt för att höja den.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Avgiftsfinansieringsgrad, i procent	49	63,2	65,2	64,4
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Ej budgeterade intäkter under 2020 har lett till en ökad avgiftsfinansieringsgrad. Samtidigt har kostnader för personal och utbildning kunnat hållas nere.				

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

Nämndens åtagande: Miljönämnden ska öka sin avgiftsfinansieringsgrad genom att ta rätt betalt för sitt arbete

Förvaltningen har tagit fram en skriftlig rutin för debitering i syfte att ta rätt betalt för utfört arbete. Samtidigt har taxan för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet och taxan för prövning och tillsyn enligt alkohollagen uppdaterats för att matcha nämndens kostnader. Under året har förvaltningen infört tidsregistrering i ärendehanteringssystemet

Ecos. Detta kommer att skapa bättre förutsättningar för att ta rätt betalt för ett ärende och att kunna följa upp verksamheten. Förhoppningen är att dessa åtgärder ska bidra till att nämnden ökar sin avgiftsfinansieringsgrad på sikt. Vidtagna åtgärder kan dock inte förklara den ökade avgiftsfinansieringsgraden 2020. Denna ökning beror snarare på ej budgeterade intäkter under 2020, samt att personalkostnader och utbildningskostnader har kunnat hållas nere som en följd av pandemin.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndöverskridande för att nå högsta möjliga resursnytta

Nämndens åtagande: verka för ökad och effektiv samverkan inom kommunen

Under året har nämnden fått hjälp av Geodataenheten på Stadsbyggnad för att genomföra drönarfilmning av avfall. Detta har varit positivt för nämndens arbete och har resulterat i en utökad dialog för att undersöka om det finns fler områden där förvaltningarna kan utnyttja varandras kompetenser.

Miljökontoret och Tekniska förvaltningen har ett väl utbyggt samarbete när det gäller hantering av nedskräpningsärenden. Arbetet leder till en ökad effektivitet och ett enklare arbete.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför det inte är relevant för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetens och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

Nämndens åtagande: säkra kompetensen och minska personberoendet

Nämnden deltar i projektet Säkra kompetensen. Projektet pausades tillfälligt under våren men kom igång igen under hösten. Nämnden har vidtagit åtgärder för att minska personberoendet. En sådan vidtagen åtgärd att anställa nya medarbetare i god tid innan pensionsavgångar sker, för att på så sätt hålla kvar kompetensen.

5 Analysunderlag – ekonomi.

Årets resultat – ekonomi

För 2020 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 1,5 mnkr. Jämfört med 2019 är det cirka 1 mnkr bättre. En stor del av avvikelsen kommer från lägre personalkostnader än vad som budgeterats. Som en följd av pandemin har kostnaderna för utbildning och konferenser varit lägre än budgeterat.

Ansvar för tillsyn utifrån den nya lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen har gett nämnden ett tillskott av statliga medel om cirka 1 mkr. Det har medfört att annan tillsyn fått lov att prioriteras ned och således är intäkterna från den tillsynen lägre. Gäller främst livsmedelsenheter och hälsoskyddsenheter.

På slutet av året har kostnader för omhändertagande av dumpat batteriavfall belastat nämndens resultat. Under 2020 var kostnaderna för det 2,3 mkr. Motsvarande belopp har också bokförts som intäkt och fordran då det inte är kommunens kostnad. Nettoeffekten blir således noll.

Effektivisering

Miljönämnden har inte haft några effektiviseringsuppdrag 2020 i och med att nämnden har och har haft en ekonomi i balans.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Nämnd	2019	2020	2020	Avv Budget- Förändr%	
	Bokslut	Utfall	Budget	Utfall	19-20
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-84	-84	-85	1	0
5 Personalkostnader	-881	-890	-851	-39	1
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	0	0	0	0	0
7 Övriga kostnader	-66	-14	-72	58	-79
Ofördelat	-34	0	-727	727	0
Netto	-1 065	-988	-1 735	747	-7

Nämndens kostnader är i nivå med budget för året. Avvikelsen mot budget på 747 tkr är ofördelade budgetmedel inom nämndens verksamhet.

Miljödiplomering	2019	2020	2020	Avv Budget- Förändr%	
	Bokslut	Utfall	Budget	Utfall	19-20
3 Intäkter	206	221	200	21	7
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-293	0	-136	136	-100
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	0	0	0	0	0
7 Övriga kostnader	-49	-40	-64	24	-18
Netto	-136	181	0	181	-233

Ledning	2019	2020	2020	Avv Budget	Förändr%
	Bokslut	Utfall	Budget	Utfall	19-20
3 Intäkter	1 053	1 312	1 316	-4	25
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-1 004	-984	-1 099	115	-2
5 Personalkostnader	-3 514	-3 273	-3 341	68	-7
6A Lokalhyror	-2 970	-3 334	-3 465	131	12
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-830	-632	-718	86	-24
7 Övriga kostnader	-2 041	-2 423	-2 176	-247	19
Netto	-9 306	-9 336	-9 483	147	0

Inom ledning redovisas förvaltningens gemensamma kostnader, bland annat för gemensamma lokaler i Citypassagen samt systemkostnader för verksamhetsspecifika system. Totalt visar enheten en positiv avvikelse mot budget med 147 tkr.

Livsmedel	2019	2020	2020	Avv Budget	Förändr%
	Bokslut	Utfall	Budget	Utfall	19-20
3 Intäkter	7 843	7 909	8 580	-671	1
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-2	-1	0	-1	-37
5 Personalkostnader	-7 801	-8 124	-8 788	664	4
6A Lokalhyror	-21	0	0	0	-100
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-26	-22	-48	26	-17
7 Övriga kostnader	-446	-289	-249	-40	-35
Netto	-454	-528	-505	-23	16

Totalt för Livsmedelsenheten redovisas en avvikelse med -23 tkr mot budget. Avvikelser finns inom intäkter och personalkostnader. Den inestående kontrolltiden har ökat mellan 2019 och 2020, vilket har lett till minskade intäkter, men till viss del vägs det upp av erhållna statliga medel för den så kallade trängselutredningen. Personalkostnaderna visar en positiv avvikelse med 664 tkr som en följd av lägre bemanning än vad som budgeterats.

Miljöskydd	2019	2020	2020	Avv Budget	Förändr%
	Bokslut	Utfall	Budget	Utfall	19-20
3 Intäkter	6 689	9 103	7 361	1 742	36
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-2	-2	0	-2	-13
5 Personalkostnader	-9 594	-10 158	-11 975	1 817	6
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-19	-344	-15	-329	1 742
7 Övriga kostnader	-302	-2 435	-395	-2 040	707
Netto	-3 227	-3 835	-5 024	1 189	19

Totalt redovisar Miljöskyddsgruppen en positiv avvikelse mot budget med 1 189 tkr. Den främsta anledningen till detta är lägre personalkostnader än vad som budgeterats. Utöver det har kostnader för omhändertagande av batteriavfall redovisats hos enheten. Då kostnaderna inte är kommunens har motsvarande intäkt (fordran) redovisats. Resultateffekten för Miljöskyddsgruppen är således +-0 för batteriavfallet.

	2019	2020	2020	Avv Budget-	Förändr%
Hälsoskydd	Bokslut	Utfall	Budget	Utfall	19-20
3 Intäkter	4 123	4 041	4 652	-611	-2
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-13	-12	-13	1	-2
5 Personalkostnader	-5 896	-6 285	-6 267	-18	7
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-37	-16	0	-16	-56
7 Övriga kostnader	-150	-237	-146	-91	58
Netto	-1 972	-2 510	-1 774	-736	27

Hälsoskyddsenheten redovisar en negativ budgetavvikelse med 736 tkr. Den främsta anledningen till det är lägre intäkter för året än vad som budgeterats. Intäkter från arbetet med små avlopp understiger budget med -582 tkr.

	2019	2020	2020	Avv Budget-	Förändr%
Kommunala Lantmäteriet	Bokslut	Utfall	Budget	Utfall	19-20
3 Intäkter	19 163	22 476	19 936	2 540	17
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-11 592	-12 894	-10 520	-2 374	11
5 Personalkostnader	-6 433	-7 606	-7 690	83	18
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-420	-549	-440	-109	31
7 Övriga kostnader	-1 077	-1 444	-1 286	-158	34
Netto	-359	-17	0	-18	-95

Det kommunala lantmäteriet redovisar en ekonomi i balans vid bokslut för året. Enheten finansierar är helt intäktsfinansierad och vid årets slut var resultatet -17 tkr.

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

	2019	2020	2020	Avv	Förändr	Förändr
Miljönämnden	Bokslut	Utfall	Budget	Budget- tkr	tkr	%
3 Intäkter	39 077	45 061	42 045	3 016	5 984	15
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-12 989	-13 978	-12 579	-1 399	-988	8
5 Personalkostnader	-34 119	-36 336	-38 912	2 575	-2 218	6
6A Lokalhyror	-2 990	-3 334	-3 465	131	-344	11
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-1 332	-1 563	-1 221	-342	-232	17
7 Övriga kostnader	-4 165	-6 883	-4 388	-2 495	-2 718	65
Totalt	-16 518	-17 033	-18 520	1 487	-515	3

Nettokostnaderna ökade från 2019 till 2020 med cirka 2 mnkr. Intäkterna har mellan åren ökat 15 procent. En stor del är de 2,4 mnkr som bokats upp som fordran för kostnaderna för omhändertagande av batteriavfall. Motsvarande kostnader finns under ”7 Övriga kostnader”.

Personalkostnaderna ökade från år 2019 till år 2020 med 6 procent. En del är den vanliga löneökningen, men ytterligare ökning förklaras med en högre bemanning jämfört med 2019.

För kommande år har taxorna för livsmedelskontroll och serveringstillstånd justerats upp för att möta ökade kostnader inom de områdena.

6. Fem år i sammandrag

Nyckeltalen nedan har valts ut för att ge en bild av Miljönämndens personella kapacitet, ärendehandläggning, arbetsbelastning med mera över tid.

	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	146 631	150 291	153 367	155 696	156 361 ¹
– kvinnor	74 171	75 864	77 360	78 468	78 771 ²
– män	72 460	74 427	76 007	77 228	77 590 ³
Anställda					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	51	52	49	69	70
– kvinnor	37	37	37	49	48
– män	14	15	12	20	22
Antal visstidsanställda, årsarbetare	3	2	4	0	0
– kvinnor	3	1	4	0	0
– män	0	1	0	0	0
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	9,5	8,7	8,2	6,4	4,5
– kvinnor	9,9	10,7	10,6	7,8	5,7
– män	8,4	4,0	2,0	2,8	1,9
Korttidssjukfrånvaro ⁴	6,7	7,6	8,7	7,0	6,6
– kvinnor	7,3	6,9	6,6	7,0	6,9
– män	4,9	9,1	9,6	6,9	5,8
Långtidssjukfrånvaro ⁵	60,2	64,8	53,3	47,3	46,5
– kvinnor	59,3	74,0	57,1	54,1	53,8
– män	63,1	8,5	0,0	0,0	0,0
Hälsoskyddsensheten, antal					
Värmepumpsärenden	236	184	210	193	155
Klagomålsärenden	132	145	217	200	259 ⁶
Bullerärenden	42	39	70	65	50
Godkända avlopp	2 700	3 340	3 515	3 764	3 950
Tillstånd för avloppsanläggningar	336	195	198	249	200
Livsmedelsenheten, antal					
Klagomålsärenden, inkl. matförgiftningar	78	160	195	226	205
Riskklassade livsmedelsobjekt	1 083	1 147	1 127	1 133	1 135
Kontrollbesök, fasta objekt	884	934	1 058	1 086	961
Tillsynsbesök, folkölsobjekt	22	40	64	71	54
Tillsynsbesök, tobaksobjekt	54	98	127	96	138 ⁷
Kontrollbesök, receptfria läkemedel	21	24	28	24	28
Anmälan om registrering livsmedel	159	170	197	165	186
Tillsynsbesök, alkoholobjekt	–	–	–	475	299

¹ Preliminärt utfall.

² Ibid.

³ Ibid.

⁴ Antal dagar i snitt per medarbetare och år som försvinner på grund av kortare (≤14 dagar) sjukfrånvaro.

⁵ Andel sjukfrånvaro i procent som utgörs av sjukfrånvaro fr.o.m. dag 60 (≥60 dagar).

⁶ 99 av de 259 klagomålen är kopplade till coronapandemin. Många av dessa klagomål har rört trängsel på serveringsställen.

⁷ Utöver de 138 tillsynsbesöken har inre tillsyn, det vill säga kontroll och uppföljning utan besök på anläggningen, genomförts 87 gånger under året.

Miljöskyddsensheten, antal					
Klagomålsärenden	90	60	111	102	227
Besökta A-objekt	3	3	3	3	3
Besökta B-objekt	28	37	30	34	32
Besökta C-objekt	54	63	59	50	54
Besökta U-objekt	288	179	141	150	140
KLM⁸, antal					
Inkomna fastighetsbildningsärenden	254	223	180	202	195
Slutförda fastighetsbildningsärenden	225	199	141	164	207

⁸ Den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM).